

Сакалды айыл өкмөтү

2012-ЖЫЛГА КАРАТА БЮДЖЕТТИН БОЛЖОЛДУУ АТКАРЫЛЫШЫ БОЮНЧА МААЛЫМАТ

46 766,700 сом (ТРАНСФЕРТТЕРДИ ЭСКЕ АЛГАНДА)

Эмне үчүн айыл өкмөттүн ар бир тургуну бюджет жөнүндө билүүгө тийиш?

Бюджет бул жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы тарабынан жүргүзүлгөн эң маанилүү документ болуп саналат. Бул иштин финансылык планы. Ал абдан натыйжалуу болушу үчүн, жарандар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын расмий адамдары бюджет кантип кабыл алынат жана аткарылаарын түшүнүүгө тийиш. Себеби, бюджетти түзүүдө дайыма ресурстардын чектелгендиги келип чыгат. Бул болсо финансылоонун артыкчылыктарын тандоо зарылдыгын билдирет. Ошондуктан бюджет - жөн гана финансылык план эмес, бул муктаждыктардын чектелбегендигиндеги ресурстар чектелгендик принципине негизделген артыкчылыктарды чагылдыруучу план. Эгер өзүңдүн бюджетин жөнүндө баарын билсең, акчаны кай жакка сарптоо жөнүндө чечимди кабыл аласың. Андыктан бюджет – бул салык төлөөчүлөрдүн акчасы, башкача айтканда бардык жарандардын, ошондуктан ар бир адам тандоого катыша алышат. Ошондуктан өзүңөрдүн бюджет жөнүндө билүү - өзүңдүн айыл өкмөтүнүн проблемаларын чечүүнүн биринчи кадамы дегендикти билдирет.

АЙЫЛ ӨКМӨТҮ ЖӨНҮНДӨ ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

Айыл Өкмөттүн калкы болжолдуу түрдө **16 313** кишини түзөт. Айыл Өкмөттүн муниципалдык менчигине **15** кыймылсыз мүлк жана инфраструктура объектилери бар. Муниципалдык менчиктин курамына атуулдардын жашоосуна керектуу төмөнкүдөй объектилер кирет: мектептер, бала-бакчалар, клубдар административдик имараттар, жолдор, коммуникациялар жана башкалар.

2012-ЖЫЛДЫН КИРЕШЕ БӨЛҮГҮНҮН АТКАРЫЛЫШЫ

Мыйзамдарга ылайык жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджеттеринин кирешелери төмөнкүлөрдөн турат:

- 2012-каржы жылына карата республикалык бюджет тууралуу мыйзамдын негизинде бекитилген өлчөмдүрдүн негизиндеги жалпы мамлекеттик салыктардын бөлүштүрүү;
- жергиликтүү салыктар жана жыйымдар;
- салык эмес төлөмдөр;
- категориалдык гранттар;
- тендештирүүчү гранттар;
- стимулдаштыруу гранттар;
- республикалык бюджеттен берилген каражаттар.

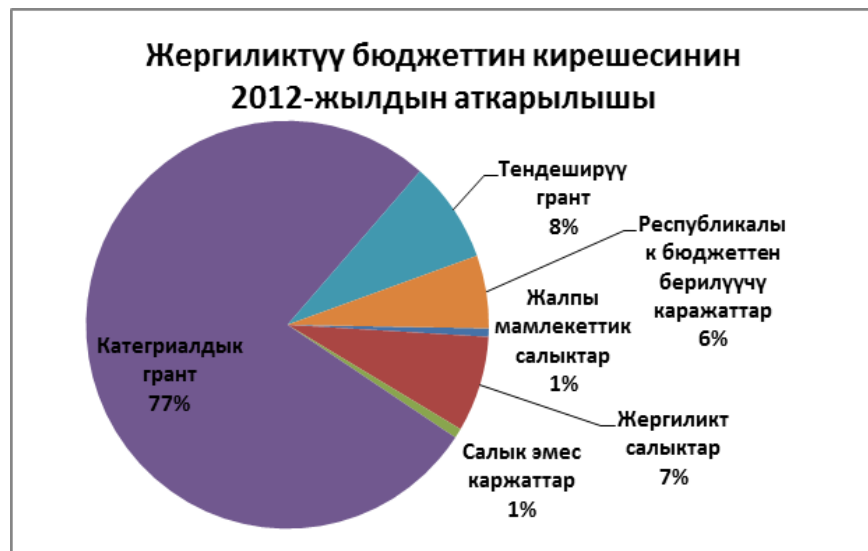
Сакалды айыл өкмөтүнүн 2012-жылга карата бюджеттин аткаруусуна көңүл бурсак, 2012-жылы салыктык жана салыктык эмес каражаттардын жалпы өлчөмү айыл өкмөтү боюнча **4 230,892 сомду** түздү, анын ичинде жалпы мамлекеттик салыктар **312,095 сомду**, жергиликтүү салыктар **3 557,997 сомду**, салыктык эмес каражаттар **360 800 сомду**, категориалдык грант **36 061,800 сом**, тендештирүү грант **3 772,500 сом** жана республикалык бюджеттен болгон башка трансферттер (мугалимдердин жана бюджеттик мекемелердин кызматкерлеринин эмгек акысынын көбөйүшү, электр энергия жана жылытууга берилген каражаттар) **2 701,700 сом** аткарылды.

Өзүнүздөр байкагандай Айыл өкмөтүнүн бюджетинин негизин түзүүчү эң маанилүү салык түрлөрү болуп жер салыгы болуп саналат. Жер салыгынан түшкөн кирешелер **1 800,681 сом**, мүлккө болгон салык – **1 325,188 сомду** жана ФПС жерлерин арендага берүүдөн түшкөн кирешелер – **1 105,023 сом** түздү. Андан тышкары, биздин бюджет өзүн, өзү толук камсыздай

албагандыктан республикалык бюджеттен трансферттерди алабыз. Трансферттер максаттуу болгондуктан аларды биз максатталган чыгашалардан башка эч жака жумшай албайбыз. Ошондо биздин жергиликтүү бюджеттин өзүнүн кирешеси **4 230,892 сомду** гана түзөт, ал эми республикалык бюджеттен түшкөн трансферттерди жана башка каражаттар **42 536 000 сомду** түзөт. Ошондо жергиликтүү бюджеттин жалпы кирешеси **46 766,700 сомду** түзөт.

2012-ЖЫЛДЫН ЧЫГАША БӨЛҮГҮНҮН АТКАРЫЛЫШЫ – 46 766 700 МИН СОМ

Чыгашалар негизинен төмнкү сфераларга багытталган: билим берүү – **41 082,300 сом** (жалпы чыгашалардын 88%), жергиликтүү башкаруу органдарын тейлөө – **3 981,670 сом** (жалпы чыгашалардын 9%), турак жай чарбасына – **705 000 сом** (жалпыдан 2%), маданият жана спорт – **697,500 сом** (жалпы чыгашалардын 1%), социалдык камсыздоо – **195,600 сом**. Эми ушул сарпталган чыгашаларды жакындан карап королу.



МАМЛЕКЕТТИК КЫЗМАТТАР – 3 981,270 СОМ

2012-жылдын бюджетинен башкаруу органдарын каржылоого **3 981,270 мин сом** сарпталды:

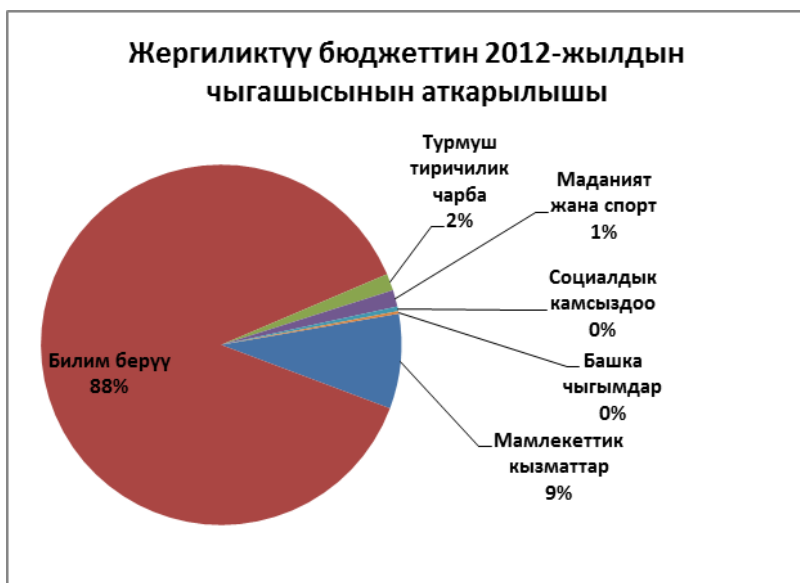
Эмгек акы фондусу **2 028,700 сом**, социалдык фондго чегерүүлөр **303,300 сом**, кызматтык женил

автотранспортту колдонууга **160,000 мин сом**, кызмат сапарларга кеткен чыгымдар **158,300 сомду**, эл. энергия үчүн акы төлөө **67,900 сом**, байланыш менен тейлөө кызматына **65,000 сом**, , ар кандай жабдуу алуу үчүн **10,000 сом**, **120,000 сомго** айыл өкмөттүн имаратын ондоого жумшалды. Андан тышкары айыл өкмөтүнүн кызматкерлерине керектүү күнүмдүк чыгымдарга (кагаз, калемсап, компьютерлерди ондотуу, картидждерди толтуруу, жана башка күнүмдүк чыгымдар) **255,2 сом** сарпталды. Сакалды А/округтун Аримжан Айылындагы ачылган поликликанын ремонтуна **35,000**, Нокен райондук Госрегистрге **35,000 сом**, архитектурага **39,000 сом**, Лагердин ремонтуна **15,000 сом**, пансионатка пенсинерлердин эс алуусуна **40,000 сом**, айылдагы жолбун ит жана мышыктарды жок кылууга **75,000 сом** жана башка чыгымдар учун **573.870 сом**

БИЛИМ БЕРҮҮ – 41 082,350 СОМ

Сакалды айыл өкмөтүнүн билим берүү мекемелеринин курамына ичинде 5 орто мектеп, 3 башталгыч мектеп, 3 балдар бакчасы кирет. Бул мекемелердин иштешине 2012-жылда **41 082,350 сом** каражат сарпталды.

Эмгек акы фондусуна **30 765,901 сом** эсебинде каражат жумшалды, социалдык чегерүүлөр **5 295,899 сом**. Билим берүү чөйрөсүндө иштегендердин саны **235**. Билим берүү чөйрөсүндө иштеген мамлекеттик жумушчулардын орточо эмгек акысы **6,500 сомду** түзөт.



Тамак-ашка **2 411,700** мин сом бөлүндү. Сууга, электр энергиясына, жылытууга таш көмүр алууга жана телефонго **1 356,260** сом сарпталды, андан тышкары **610,300**сомго жогоруда аталган мектептерди окуу жылына даярдоого (сырдап жана актоо) сарпталды. Сапар чыгымына **108,900** сом берилди, башка турдуу чыгымдары учун, мисалы: (журнал алууга, ар кандай канцелярдык товарларга, жана мугалимдерге кетүүчү күнүмдүк чыгымдарына **533 390** сом бөлүнүп берилди.

ТУРМУШ-ТИРИЧИЛИК КОММУНАЛДЫК ЧАРБА (ЖКХ) – 705,000 СОМ

Бул бөлүм боюнча 2012-жылы **705,000** сом сарпталган, бул каражат төмөндөгү багыттар боюнча жумшалды. өзгөчө кырдалды алдын алуу максатында **205,000** сом каралгын, жолдорду ондоого быйыл **300,000** сом каралган, бул каралган каражат айыл өкмөтүндөгү айылдын жолдорун ондоого жумшалды. Сел арыктарды чабуу үчүн **120,000** сарпталды, айлана чөйрөнү көркөндүрүү үчүн **40,000**сом берилди,каралбаган турдуу чыгымдар учун **40,000** сом иштетилди.

МАДАНИЯТ ЖАНА СПОРТ – 697,500 сом

2012-жылдын бюджетинде айыл өкмөттүн маданият жана спорт мекемелери үчүн, маданий иш-чаралары өткөзүү үчүн **697,500** сом сарпталган. Маданият мекемелерине төмөндүгүлөр кирет: маданият үйү жана китепкана. Эмгек акы фондусуна жумушчу бирдиги учун **541,200** сом бөлүнгөн, социалдык фондко чегерүүлөр **93,300** сом. , сапардык кызматтарга **9,000** сом, ремонт учун **20,000** сом, турдуу чыгымдары учун **34,000**сом бөлүндү.

СОЦИАЛДЫК КАМСЫЗДОО – 195 600 СОМ

Авганчылар кунуно 15,000 сом, Нооруз кунуно 40,000 сом, 9-Май жениш күнүнө 32,000 сом, 25 майга 5,600 сом, 1 июнь балдар кунуно 10,000 сом, Медиктер күнүнө 17,000 сом, Эгемендүүлүк 1,600 сом, Айылдык орууканага 10,000 сом, Кочкор Ата орууканасына 10,000 сом, Мал санакка 15,000 сом, Карыялар куну 19,000 сом, Баткенчилерге 15,400 сом, Майыптарга 5,000 сом сарпталды.

Кирешенин аталышы	2012-жылдын кирешесинин аткарылышы	% менен
Жалпы мамлекеттик салыктар	312,0	1%
Жергиликт салыктар	3557,9	8%
Салык эмес каржаттар	360,8	1%
Категриалдык грант	36061,8	77%
Тендеширүү грант	3772,5	8%
Республикалык бюджеттен берилүүчү каражаттар	2701,7	6%
Бардыгы	46766,7	100%

Чыгашанын аткарылышы	2012-жылдын кирешесинин аткарылышы	% менен
Мамлекеттик кызматтар	3981,27	9%
Билим берүү	41082,3	88%
Турмуш тиричилик чарба	705,0	2%
Маданият жана спорт	697,5	1%
Социалдык камсыздоо	195,6	0%
Башка чыгымдар	105,03	0%
Бардыгы	46766,7	100%